

హరి మయము విశ్వమంతయు
 హరి విశ్వమయండు సోమపనితేదు
 హరి మయముగాని వస్తువు
 యిలలో కనుపించరాదు...

నమ్మి కాల్య రాయి నారాయణుండెను
 నమ్మకున్న వట్టి దిష్టె సుమ్మి
 నమ్మి చెడిన వారు నరుల యందును తేరు
 ఉన్నమాట చెప్పు చున్నమాట.

ప్రియమైన విద్యార్థులారా!

దుర్లభమ హనుషా దేహాః ప్రపంచము నందు సమస్త ప్రాణుల
 లోన హనుషా దేహము దుర్లభమైనది. ఆ దేహమునకు యింతటి శ్రేష్ఠత, యింతటి విశిష్టత వుండినప్పటికిని 'జ్ఞానేన శూన్య పశుభి స్సమాన' యే హనుషుని సర్వ జంతు సామాన్య
 మునుండి వేరు పరచి తన్ను ధి కమ గావించినచో అట్టి జ్ఞానమే లేకుండిన హనుషుడు
 పశువులో సమానము. ఇట్టి వుత్సాహమైన, పవిత్రమైన హనుషా దేహమునకు లభించి
 యు దొనిని సక్రమమైన మార్గములో వినియోగించు కొనక హనుషుడు దురాశలకు దుర్బ
 డ్యులకు, దురాలోచనలకు యా దేహమును అపవిత్రమైన మార్గములో అనుభవిస్తున్నాడు.
 నివృత్తి మార్గములో ప్రవర్తించవలసిన హనుషుడు నివృత్తి మార్గములో ఆనందమును అను
 భవించవలసిన హనుషుడు ప్రవృత్తికి లోబడి మనో యింద్రియములకు వశమై తన జీవి
 తమును వృద్ధము గావించుకొను చున్నాడు. భోగాసక్తిని అనుభవించుటకు అనోకవిధ
 ముల ప్రయత్నించు చున్నాడే గాని, యోగాసక్తిని, త్యాగాసక్తిని యమాత్రము కూడను
 తోను అభివృద్ధి గావించుకొనుటకు తగినంత కృషి సత్కటము లేదు. ఆకార హనుషుడు
 వుండినంత మాత్రమున ప్రయోజనము లేదు. ఈ ఆకార హనుషుని చేత జాతికి యమాత్ర
 ము కూడను విశిష్టత యేర్పడదు. ఆకార హనుషుడు చేత జాతికి దివ్యమైన దైవత్వ
 మును చేకూర్చుకొన లేడు. ఆకారములో బాటు ఆచార విచారములు అక్షరసరమనో సత్య
 మును గుర్తించుటము అక్షరమరము. ఆచార విచారములే లేకుండిన హనుషుడు ఆకారపు
 స్థితి అనుభవించ గలడుగాని ఆత్మీయమను అనుభవించలేడు.

ఈనాటి హనుషుడు కేవలము దేహమునే ఆధారముగను ప్రధానము
 గను విశ్వసించి తన యొక్క ఆధారతత్వమైన దివ్యత్వమును విస్మరించి హనుషుడు కేవల
 ము భౌతికమైన జీవితమును అభివృద్ధి గావించుకొను చున్నాడు. అందువలననే

లోకములో యేమానవుడు కూడను శాంతి భద్రతలను పుష్టిగా అనుభవించటము లేదు. నిరంతరము అసంతృప్తితోనే జీవితము గడుపుచున్నాడు. యీ అసంతృప్తివలన రెండువిధములైన నష్టములు చేకూరుచున్నవి మానవునకు. ఈ అసంతృప్తివలన అశాంతి ఒకటి. అశాంతి వల్ల అసుఖము మరొకటి. శాంతి లేనివానికి సుఖమనేది యేమాత్రము వుండదు. కనుక అసంతృప్తికి కారణం యేమిటి? దీనికి అసూయనే మూలకారణము. ఈ అసూయ అనేది కేవలము అనాది కాలమునుండి పేరుబెట్టిన ఒక దుష్టగుణము. మానవుని హృదయమును అసూయ యేనాడు నిర్మూలమగునో ఆనాడే మానవుడు సంతృప్తిని అందుకుంటాడు. సంతృప్తికల మానవుడు శాంతిని అనుభవిస్తున్నాడు. ఈ అసంతృప్తికి కారణము యేమిటి! ఈ అసూయకు కారణం యేమిటి? మానవుడు నిరంతరము కూడను తనకంటె వున్నత స్థాయి యందు వున్నవానిని, తనకంటె వున్నత మార్పులు పొందిన వానిని, తనకుంటె వున్నత ఆనందమును అనుభవించే వానిని, తనకంటె వున్నత సౌందర్యము కలిగిన వానిని చూడటం చేతనే తనలోపల తాను అంతటి వాడను కాలేక వాడిన కదా అనే దీనివల్ల అసూయ ప్రారంభమవుతుంది. తనకంటె వున్నత స్థాయి యందున్నవానిని చూచినప్పుడు తనకు అసూయ ప్రారంభమవుతుంది. కాని దీనికి సంతృప్తి పొందవలసిన మానవుడు అసూయకింద మార్పుకొను చున్నాడు. ఈ అసూయను మనము నిర్మూలము గావించవలెనన్న తనకంటె తక్కువ స్థాయి యందు వున్న వ్యక్తిని మనము కొంతవరకు గుర్తించినప్పుడు మనకు అసూయకు యేమాత్రము అవకాశము వుండదు. తనకంటె తక్కువ మార్పులు తీసుకొన్న వానిని చూచినప్పుడు ఏ అతనికంటె నేనే బెటర్ అనోదీనిల్ కొంతవరకు తృప్తి పొందుతాడు. అతనికంటె తక్కువ స్థాయిలోవుండిన వ్యక్తిగిని చూచినప్పుడు ఏ అతను నాకంటె తక్కువ స్థాయిలో వున్నాడు అని తాను సంతృప్తి పడతాడు. కనుక మెట్టమొదట అసూయను నిర్మూలము గావించుకోవలెనన్న యీవిధమైన మార్గమును మనము అవలంబించవలెను. క్రమక్రమంగా యీవిధమైన దృష్టి వున్నతమైన వ్యక్తిగిని చూచినప్పుటికిని, వున్నత స్థాయి యందు వున్నవారిని చూచినప్పుటికిని, వున్నతమైన మార్పులు పొందిన వానిని చూచినప్పుటికి క్రమక్రమంగా దీనిని సమంగా మార్పుకొనుటకు అవకాశము వుంటుంది. ముఖ్యముగా అధికమైన వానిని చూచినప్పుటికిని, తనకంటె తక్కువ స్థాయి యందు వున్నవానిని చూచినప్పుటికిని సమచిత్తమును అభివృద్ధిపరచుకొనే దివ్యమైన గుణమును అలవర్చుకోవాలి. తానును అంతటి స్థాయికి పావాలని ఆశించటములో తప్పులేదుగాని వున్నత స్థాయి యందు వున్నవానిని గుర్తించి తాను అసూయపడటం యిది మహాతప్పు.

బంతూనాం నరదన్న దుర్లభమ. మానవ జన్మము చాలా దుర్లభమై నది. ఇంక యేబిన్నలకు యింతటి విజ్ఞాన విచక్షణతో కూడిన తెలివి తేలుట వుండదు. ముఖ్యముగా శరీరమునందుగాని, వైజ్ఞానికమునందుగాని, ఆధ్యాత్మికమునందుగాని పరిపూర్ణమైన వ్యక్తిని మనము పొందవలెనన్న శరీరము పుష్టిగా వుంటుండాలి. ఆరోగ్య

మనకు ఆటపాటలు అత్యవసరము. అయితే యీ ఆరోగ్యము కేవలము దేహమునకు మాత్రమే సంబంధించినది కాదు. దీనిలో బాటు మానసిక సంబంధమైన ఆరోగ్యము అత్యవసరము. శరీర మానసిక ఆరోగ్యములు సంతుష్టిగా వుండినప్పుడే మానవుడు తన సంకల్పమును విజయవంతముగా సాధించుకోగలడు. కాని శరీర మానసిక ఆరోగ్యములు సక్రమముగా లేనప్పుడు యేచిన్న కార్యమును తనకు విజయవంతముగా వింటుకొనలేడు. కనుక యిట్టి పరిపూర్ణమైన వికాసమునకు త్రికరణ శుద్ధి బాలాప్రధానము. త్రికరణమనగా వాక్కు, చేతులు, మనస్సు యీమూడు పవిత్రమైన కరణములుగా మనము నిరూపించాలి. పేదమునందు మూడు విధమైన కౌండములు వుంటున్నాయి. కర్మకౌండ, వుపాసనా కౌండ, జ్ఞానకౌండ అని. దీనినే యోగత్రయములని కర్మయోగము, భక్తియోగము, జ్ఞాన యోగము అని నిరూపిస్తూ వచ్చింది.

మొట్ట మొదటిది కర్మము. కర్మకు కరణములు అత్యవసరము. ఏ కర్మలు ఆచరించవలెనన్న మన కరణములు బాలాప్రధానమైనవి. మనము చేతులతో చేసే సమస్త కర్మలు పవిత్రమైనవిగను, పరోపకార సంబంధమైనవిగను సార్థకమైనవిగను వుండాలి. అట్టి కర్మలు యీచేతులు ఆచరించినప్పుడే కరణములు పవిత్రమైనవిగా నిరూపిస్తాయి. ఇది మొట్టమొదటి కర్మశుద్ధి. ఈ కర్మలచేత చిత్తము కూడను శుద్ధి అవుతుంది. చిత్తస్వశుద్ధయే కర్మక. మానవుడు ఆచరించే సమస్త కర్మలవలన చిత్తశుద్ధి మనకు లభిస్తుంది. చిత్త శుద్ధి వుండినంత మాత్రమున ప్రయోజనము లేదు. చిత్తైకాగ్రత కూడను అత్యవసరము. ఈ చిత్తైకాగ్రతకు భక్తి ఆధారము. భక్తి అనగా యేమిటి? భగవంతునితో విభక్తము కానిదే భక్తి అని అర్థము. సర్వత్ర భగవత్ తత్వమనే పశ్చిమ మనము గుర్తింపచేసినప్పుడు మన భావము భగవంతునికి మనకు ఎడలను సంభవించదు. ఇట్టి సర్వజ్ఞాపకత్వమైన, దివ్యత్వమైన భగవంతుని మనము స్మరించవలెనన్న, భజించవలెనన్న, ఆచరించవలెనన్న నాలుక అత్యవసరము. కనుకనే

జిహ్వారసశ్చే మధుర ప్రియత్నం సత్తం హితం త్సారి పరమం వదామి
ఆవరణమేకా మధురార్తరాణి గోవింద దామోదర మాధవేతి.

అన్నింటా జయదేవుడు. నాలుక, పవిత్రమైన నాలుక, సార్థకమైన నాలుక, దివ్యమైన నాలుక భక్తమైన నాలుక యీనాలుక చేత యేవరిని బాధించే పదములు వుపయోగించరాదు. ఎవరిని ఆచరింపచేసే పదములు వుపయోగించరాదు. దీనిలో సత్తమనే మనము వుత్సరించాలి. ప్రియమైన పదములనే మనము పలకాలి. హితమైన వాక్యములే మనము వుత్సరించాలి. ఈ పదములు కూడను కంటపైన పదములుగా వుంటుండరాదు. అందువలనే భగవద్గీతలో

అనుష్ఠేగకరం వాక్యం సత్తం ప్రియహితం చ యత్
స్వాహ్వాయాభ్యసనం చైవ వాఙ్మయం తపఃపుత్రతే.

ప్రీతిగను, హితముగను, వృద్ధికము లేనిది గను వుండాలి మన వాక్కు. అప్పుడే మన నాటక పవిత్రమైన కరణముగా యేర్పడుతుంది. ఈవిధమైన పవిత్రమైన కరణముగా మనము వు పయోగించుకున్నప్పుడే మన జన్మకూడను సార్థకమవుతుంది.

స త్రునాస్తి పరోధర్మః. మనకు నిజమైన ధర్మము యేమిటి? సత్య ముకంటే మించిన ధర్మము మరొకటి లేదు. సత్యమేవ శయతే. సత్యమే మనకు జయ స్తుంది. ఇలాంటి సత్యమును మనము యేనాటికిని మరువరాదు. బతి చక్రవర్తి చెప్తు డు పతికి బాంకుటకన్న పాపమున్నె ఒక్కతూరి మనము వాక్కులు చెప్పిన తరువాత దానిని బాంకినవాడు మహాపాపి అని నిరూపించాడు. మనము యేదైన వాణ్ణానము యిచ్చినాము తో ఏదైనా ఒకప్రమాణము చేసినామంటే దానిని పుణము హాయినానో కానీ ఆవాణ్ణాన ము చెల్లించుకోవడానికి తగిన కృషి చెయ్యాలి. కానీ యీనాడు అది మాత్రమే తక్కువ అ యింది. ప్రపంచములో యీనాడు యిచ్చిన వాణ్ణానము రెపటిదినము మరణిస్తున్నాది. క్షణమునకు ఎన్నో పల్లెయములు చస్తూ బ్రతుకుతూ వున్నాది యీవాణ్ణానము. ఇలాంటి వాక్కులు పుణము తేకుండా చేసుకునే వ్యక్తి *living death* బ్రతికి చచ్చిన వాని లో సమానము. కనుకనే మనవాణ్ణానమును పుణమునైనను త్రగము చేయవచ్చుగాని వాణ్ణానము మీరరాదు, మారరాదు. కనుకనే మాటకు పుణము సత్యము. మన మాటకు *living death*. కాటకు పుణము సైన్యము. జాతికి పుణము నీతి. నోటుకు పుణము వ్రా లు. మనము ప్రామిసరే నోటు వ్రాసినామంటే దానికి పుణము యేమిటి మన *living death* పుణము. *living death* లేకపోతే యీ ప్రామిసరే నోటు యేమీ పనికిరాదు. కనుక మా టకు పుణము సత్యము కనుక మాటను ఒకనాడు యేదైనా వదలుకున్నామంటే జీవిత మంతా యిలా వదలటములోనే అలవాటైపోతుంది. ఈ సత్యపాలన నిమిత్తమై హాశ్చర్య ద్రుడు తన రాజ్యమును, తన పత్నిని, తన కుమారుని కూడను ధారపోసుకొని కట్టికడప టికి కొటికొపరియై కూడను తన జీవితమును గడుపుకున్నప్పటికి సత్యమై వదలలేదు కనుకనే సత్యహాశ్చర్యంధ్రుని యొక్క చరిత్ర తరతరములనుండి దిక్కడి గంఠరములవర కు దేదోబ్రహ్మణ్యముగా వెలుగు తూ వస్తోంది. అట్టి సార్థక నామమును మనము పాండాలు ను కున్నప్పుడు సత్యమై పాటింపాలి. ప భగవత్ నామమైనను సత్య వాక్యలనాయనమకి సత్యప్రచారాయనమకి, సత్యస్వరూపాయనమకి అని భగవంతుని నామము లోపల భగవం తునికీ సత్యము సత్యము సత్యమే భగవత్ స్వరూపము. *Truth is God*. అన్నాడు. ఇలాంటి సత్యమై మనము మన యొక్క వాక్కులైనా, జీవితమైనా మనము పవిత్రము గావించుకోవటము యీరెండవ కరణము యొక్క పరిశుద్ధము

విశ్వార్థులారా! ఇది పవిత్రమైన వయస్సు. సర్వవిధముల మానవత్వ ని వికసించు జీవిత వయస్సు. దివ్యత్వమును ప్రకటించు జీవిత వయస్సు. ఇట్టి వయస్సు నందే యిట్టి పవిత్రమైన వాక్కును మనము సంరక్షించుకొనుటకు సరైన కృషి చేయాలి.

మనము జ్యోతికమైన తృప్తి నిమిత్తమై పదములు వుపయోగ పెడుతున్నామే గాని, వాగ్దా
నములు యిస్తున్నామే గాని అవి శాశ్వతమైన రీతిగా మనము కాపాడుకోటము లేదు. అం
దువలన భగవద్గీత యందు

అనన్యాశ్రయన్వేషాం యజనాః పర్షసాసత్

తేషాం నిశ్శోభి యుక్తానాం యగక్ష్మేషుం వహ్మహమ్.

ఎవరు ఎవరైనా సరే ఏజనా యుజనమైనప్పటికీని పరవాలెదు వాడునన్ను నిరంతరము
నన్ను స్మరిస్తూ వున్నప్పుడు వానియొక్క యోగక్షేమములు నేను చూచుకుంటానన్నాడు. ఈ
యోగమంటే యేమిటి. మనము సంపాదించుకున్న పవిత్రమైన అవకాశము, సన్నివేశము
మీరు చూస్తున్నారు ప్రతిదినము వేలాదిమైళ్లనుండి కూడను, అనేక దేశములనుండి కూ
డను ఎన్నోవేలు ఖర్చుపెట్టుకొని యింతోకాలము వృద్ధము చేసుకొని యిక్కడ ప్రవేశించి
స్తామి ఒక్కపలుకు పత్రకరిస్తే చాలు అనుదమును అనుభవించేవారు వేలకు లక్షలకు
వుంటున్నారు. కాసు ఖర్చులేకుండా, కాలము వృద్ధము చేయకుండా శరీరమునకు బాధలు క
లగకుండా శ్రమకలగకుండా సులభముగా స్వామి సన్నిధిని స్వామిపెన్నిధి మీకు లభిం
చినప్పుడు మీరు దీనిని యెంత అలక్ష్యముగా వుపయోగపెట్టుకుంటున్నారు. ఎంత అల
క్ష్యముగా మీరు అనుభవిస్తున్నారు. ఏ జన్మ జన్మాంతర సుకృతము చేతనో లావిధమైన
అవకాశము మీకు లభించింది. ఆ లభించటమే యోగము అనుకోవాలి. ఈ జన్మది కా
దు. ఎన్నియో జన్మల ఫలితముగా యిది యానాడు వ్రాప్తించింది. కానీ వ్రాప్తించింది యి
దే యోగము కాని దీనిని సంరక్షించుకోటమే క్షేమము. లభించిన దానిని మీరు హాళింపు
కోటానికీ తగిన కృషి చేయటం లేదు. ఇలాంటి లభించిన యోగమును క్షేమ మనగా
యేమిటి దానిని సంరక్షించుకోటమే క్షేమము. భక్తమరొ, సక్కులాయి వరందరు అనే
కరకములుగా స్వామి ఎన్నియో కష్టములకు నష్టములకు దుఃఖములకు నిందలకు ని
ష్ఠూరములకు లోగిమేము మయొక్క అనుగ్రహమునకు పాత్రులమైనామే గాని దీనిని
చక్కగా నిలబెట్టుమని వ్రాల్చిందారు. మీరొ చెప్పింది. బిభగమతుడా! సమద్రములో వు
డిన ముత్యము సులభముగా చక్కేది కాదు. ఇలాంటి అగాధమైన, అనంతమైన సమద్రము
నందు యెన్నియో కష్టములు పడి నేను యీ ముత్యాన్ని సంపాదించుకున్నాను. సంపాదిం
చుకోబంట్ గాష్ట్రతనము కాదు. ఆ చేబిక్కిన యీ ముత్యమును బీతినుంటే జారిపోకుం
డా కాపాడండి అనింది. అదే యోగక్షేమము. సంపాదించుకొన్నది అదృష్టవశాత్తు లభింప
వచ్చు. కాని లభించిన దానిని కాపాడుకోటమే క్షేమము. ఇది యివిధమైన క్షేమము.
ఆఘృత్తికము, ఆది బోతికము, ఆది దైవీకము మూడింటి యందు క్షేమమే. శారీరక, మా
నసిక, ఆఘృత్తిక క్షేమమే. కాని యీ సత్యము మీరు గుర్తించుకునే సమయములో దీనిని
గుర్తించుకొనకుండా దీనిని జారవిడచుకుంటూ వున్నారు.

విద్యార్థులారా! మీరు వదలకోట సులభమే కాని దీనియొక్క

పరిణామము, దీని యొక్క భవిష్యత్తు యేకాధమంగా మిమ్మలను బాధపెడు తుందనీది స్వామికి తెలుసు కనుకనే స్వామి పదే పదే బాధపడుతూ వుంటాడు. ఆ యొక్క యొ దివ్య ర్ములు చేకొన అవకాశమును వదలుకొని భవిష్యత్తులో యేకాధమైన బాధలకు గురిఅవు తున్నారే అనే బాధ స్వామిది. ఏదో లుక్కోడు వుండినంత వరకు మేము మాటలు చెప్పి ప్రమాణములు లుచ్చి, వాగ్దానములు చేసి కొలమును మానవుడు గడపుకొని యొక్కోర్పు అయిన తక్షణమే యొక్కోడైతేనా హావచ్ఛు యేరేసుకోర్కుకైతేనా హావచ్ఛు యే భయము లేదనే ధైర్యముతో భీమాతో మరు పెలగు తున్నారు. డాలా ఖరఖాటు ఖరఖాటు. దీని యొక్క ఫలితము నేడు కొక హాయి నా రేపైనా మిమ్మలను బాధిస్తుంది. ఆ బాధించకుండా డాలా చుకోటానికి మరు కృషి చేయండి. ఈ నాడు నవ్వుతూ నవ్వుతూ మరు వాగ్దానాన్ని వుల్ల ఖింటి పోతే రేపటి దినము యేడుస్తూ యేడుస్తూ అనుభవించవలసి వస్తుంది.

మన దేహములో ప్రధానమైన అంగము నాలుక. నాలుకే పశువా అని పిస్తుంది. పశుపతి అని పిస్తుంది. ఉన్నత స్థాయికి దొనిపోతుంది. అధోగతికి దిగి పోతుంది కనుకనే నాలుకను అంత ప్రధానమైన ప్రమాణముగా నిరూపిస్తూ వచ్చింది పేదము. మన యొక్క నాలుక నుంచి వచ్చిన పదములు జీవవిడిస్తేనూ నాలుకనే జీవవిడిచిన వారమువుతాము. నాలుక వుండి లేని వానితో సమానమువుతాము. కనుక రెండువకరణము నాలుక. దీనిని అతి జాగ్రత్తగా మనము కాపాడుకోవాలి. కనుక నాలుక చేత పవిత్రమైన పదములను యొకటి విచారించి, కొంత ఆలోచించి దీనిని వుపయోగపెట్టటం అత్యవసరము. ఏదో

emotions లో excitement తోమరు యేవో కొన్ని విధములైన పదములు వుపయోగ పొట్టవచ్చును. కొని దొనికి Reaction, Rebound and Reflection వుండనే వుంటుంది. కనుక మన వచనమును డాలా జాగ్రత్తగా కాపాడుకోవాలి. ఎక్కడికి వెళ్లి నప్పటికిని మన యొక్క వాక్కును సరైన రీతిగా పోషించుకోవాలి. ఎవరి వృధయాన్ని బాధపెట్టనటువంటి పదములు వుపయోగించుకోవాలి. కొలుజారితే కలుగదు నష్టము నాలుక జారుతే నరకము రా అన్నారు. కొలు జారిపడితిమంటే యేదో కొంచెం డెబ్బ తగులుతుంది. ఆ డెబ్బకంటేకే కనుపిస్తుంది. ఏ డాక్టరు దగ్గరకు వెళ్లినా ఆరనిని ప్రార్థించి డాక్టర్ చే కట్టుకొని డొప్పణము వేసుకొని నయము చేసుకోవచ్చు. కొని నాలుక జారితే వృధ యొనికి ఎక్కడ డెబ్బ తగులు తుండో కనుపించదు. ఎవ్వరును చూడ లేరు. ఏ డాక్టరు కూడను దీనిని నయము గావించలేడు. నీ punitiveness నీకు నయం చేస్తుంది. కనుక నీవు punitiveness అనుభవించకుండా పశ్చాత్తాప మనే మందును వేసుకొని దీనిని నివారణ గావించుకో. ఏదో జరిగిపోయినది జరిగి పోయినది. దొనికి పశ్చాత్తాపము తో నీవు పవిత్రమైన రీతిగా రూపొందించుకోవాలి తగిన ప్రయత్నము చేయాలి. కనుక మనము నాలుక విషయము లోపల అతి జాగ్రత్తగా మనము అనుభవించాలి. ఎవరోపైన కూడను మనము చెడు మాటలు రుతరులతో

చెప్పురాదు. ఎవరి యొక్క బలహీనతలు మనము వృత్తురించరాదు. కారణము యేమిటి? నీకు యేమి అధికారము వున్నది. నీలో కాలసినన్ని డోషములు వుండుకొని యితరుల యొక్క డోషములను చూపించే అధికారము నీకు యొక్కడ వుంది. నీ డోషాన్ని నీవు చూసు కొని నివారించటానికి తగిన కృషి చేయి. తన కంటి లోపల పెద్ద దూలము పడి అల్లడి పాతు బో ప్రక్కన వున్న డోషమును వీనికి గుర్తింప చేస్తాడుట. నీలో కాలసినన్ని డోషములు కుళ్ళ క్షిం చే హతుంటే దానిని గుర్తించు కోకుండా పరులు యిట్టివారు, అట్టివారు అని నిర్ణయించే అధికారము నీకు లేదు. లేని అధికారములో నీవు ప్రవేశిస్తూ న్నావు కొబ్బరి మహా పాపిగా రూపాం దుభవు. నీకు యీవి ధమైన అధికారము వున్నదా లేదో అనే విచారణ చేసుకోవాలి. తప్పు తెన్నువారు తమ తప్పు తెరుగరు. తన తప్పు తాను వెతుక్కునేవాడు ధన్యుడౌతాడగాని పరుల తప్పులను వెతుక్కుతే వాడు కుండను యుగ్గా మారిపోతాడు. బ్రహ్మచర్య బ్రహ్మిన భవతి. ఏవిధమైన చింతలు చేస్తాడో ఆవిధముగా చింతను తానుకూడా అనుభవిస్తాడు. నీలో నిజముగా డోషము లేకపోయినప్పటికీ యితరుల డోషము నీవు వర్ణించటము చేత నీలో డోషము యేర్పడి పోతున్నది. ఒక ఉదాహరణము. నీదగ్గర ఒక కెమెరా వుంటున్నది. నీకెమెరా యింకొక రూపముపైన పెట్టి స్టూలు చేసి స్పీచ్ వేస్తే వాని యొక్క రూపమువ కెమె రాలో పడిపోతుంది. అటులనే యీదేహమునేది ఒక కెమెరా, నీ వ్యదయమునేది ఒక ఫిల్మ్ నీ వాక్క అనేది స్పీచ్. ఎవరి తప్పులపైన నీవు ఫోకస్ చేసి ఆస్పీచ్ ఆన్ చేస్తావో అది నీ వ్యదయములో ప్రింటు అయిపోతుంది. అతని డోషము నీలో వచ్చి పడిపోతుంది. అతని పాపము వచ్చి నీలో పడిపోతుంది. కనుక పరులగురించి చెడ్డగా యోచించరాదు. అదే నిజ మైన మానవత్వమునకు నీర్మిత గుర్తు. 'పాపములన్నింటికంటే మించినది పరులను నింది చేదన్నా' అన్నారు. కేవలము నిందించటమే కాదు. వాస్తవముగా కూడను పరులను యేమాత్ర ము చేయకూడదు. కానీ ఒక్కొక్క సమయములోపల కొంచెం తమాషాలు చేయవచ్చు. ఆ తమాషా కూడ అర్థవంతమైన తమాషాగా వుండాలి. సరియైన రెతిలో బుద్ధిని కుదిర్చి తమా షాగా వుంటుండాలి.

ఒక చెన్న ఉదాహరణము. మహా తెలివితేటలు కలిగిన వాడు, గొప్ప మేధావి అద్భుతమైన writer గొప్ప విద్యావంతుడు కొక హాయినప్పటికీ తనయొక్క ఒక చ క్షణములోపల చక్కగా ప్రవర్తించేవాడు. అతని చర్చిలో. ఇ తను చేస్తున్నట్టి నుండి యు ధ్దముంటే కత్తులు కథారులు అంటే చాలాయిష్టము. అతనికి గొప్ప చదువులు చదవకపో యినప్పటికీ అతను ఆర్గిల్ ప్రవేశించాడు. ప్రవేశించి తనయొక్క తెలివితేటలు, తన యొక్క బుద్ధి కుశలతలతోయొక్క విశ్వాసము గొధమైన విశ్వాసము. అలాంటి వ్యక్తి చదువు లేకపోయినప్పటికీనీ బ్రిటన్ ప్రెమినిస్ట్రుగో అయిపోయాడు. అంతకొకటం నోటిఫైజ్ అందుకున్నాడు. ఏవిధము అతనిలో గొప్పగా లేవు. ఏదిగ్రీ తాను పొందలేదు. General Knowledge, Common sense అత్యవసరమున్నాడు. అతనిలో ఒకవిధమైన క్రమాక్షణ

వుండేది. కిపన్యాయము యివ్వాలనుకుంటే తోను ఒక రూములో ప్రవేశించేవాడు. తన నిలువుబట్ట
ము ముందుగా నిట్టినే వాడు. ప్రసంగము చేయవలసిన వుపన్యాసముతో నిలువుబట్టము ముం
దుగా ప్రసంగము చేసే వాడు. ఈ విధముగా తోను ప్రాజ్ఞుని చేసుకొని తన ముఖము యిట్లు నారు
యిట్లు, తన ఆర్మీగా యిట్లు అని తోను చూసుకొని నా ముఖము ప్రసంగము యుమలో చూ
ప్రసన్నతగా వుండి. నాయుక్కో ఆకారము కూడను మంచి peyeeet గా వుంటుండేది. ఆవిధ
ముగా తోను తృప్తిపడి తదుపరి పబ్లిక్ వుపన్యాసములో ప్రవేశించే వాడు. ఎలక్షన్ వచ్చింది
ఈ electum లోపల తన విరుద్ధ పార్టీని ఒక వుపన్యాసములోపల చాలా బుండిస్తూ వచ్చాడు.
జోక్కు అంటే యెటుటి అనేదానికొసం యివన్న చివుతున్నాను. ఆ ఎదురు పార్టీ వారిని తన
విరుద్ధము వచ్చినట్లుగా దులిపి వేయటము వలన అందులోంచి ఒక స్త్రీ తీచింది. అతి
వుస్ర లోపి చాలా శ్రోధము చేత 'చర్చిల్' గుర్తు అంది. నిజముగా నేనే నీ భర్త అయివురి
చే నేకు యింత విషము పాలలోనో, తోలోనో, కెఫీలోనో యిచ్చివేసి నిన్ను చంపివేసి వుండేదా
న్ని అన్నిది. చర్చిల్ వెంటనే నేను నీ భర్తవే అయివుంటే విషము కలిపిన కెఫీని ముక్కు పట్టి
నే చే త్రొగించుదును అన్నాడు. నేనే నీ భర్తనై వుంటే ఆ మెకు పెద్ద ఆవమానమైంది పాపం. దాని
లో నారు చూసుకొని కూర్చుంది. ఇది యి తరుల యిక్కో దోషములను అణగద్రాక్కే నిమిత్త
మై వేసే జోక్కు. మరొక సమయములోపల పబ్లిక్ వుపన్యాసము చేస్తున్నాడు తన speech
అయిన తరువాత ఛైర్ లో కూర్చున్నాడు. opposite party వచ్చి తన speech అస్తుండేది
తిరిగి. అతను అస్తవ్యస్తముగా మాట్లాడు తున్నాడు. చర్చిల్ పదములు వుపయోగపెట్టినా కూడను
చక్కగా, direct గా మంచి సద్దినయొగ పరచే పదములు వుపయోగించేవాడు. కానీ యీ
opposite leader తన యిక్కో శ్రోధము, వుద్దేశము చేతను తను యేదో ఒకదానికి ఒకదా
నికీ సంబంధము తేకుండా మాట్లాడుతూ వస్తున్నాడు. ఆ సమయములో ఛైర్ పైన కూర్చు
న్నాడు చర్చిల్. కన్నులు చూసుకొని చాలా దిర్భముగా యొచిస్తున్నాడు. చాలా కష్టముగా
వుంటున్నాది అతని speech విన లానికి యి తనికి. ఈ వుపన్యాసము ముగించే ముందు
గా ఆ opposite party leader చెబుతున్నాడు యిది న్యాయమేనా నేను యింత గొప్ప
leader వుపన్యాసము అస్తుంటే చర్చిల్ నిద్రవోతున్నాడు అన్నాడు. ఇతను స్త్రీని పు
రుగా వుండి యీ విధముగా అగౌరవము చేయవచ్చునా అన్నాడు. అప్పుడు ఒక జోక్ వేసాడు
చర్చిల్ తేచి. అయ్యో! ఆనిద్ర నాకు వచ్చిందంటే యింత హాయిగా వుండేవాడిని ఆనిద్ర
రిక వావటం చేతనే నేనే speech వినే ఆవస్త పడవలసి వచ్చిందీ! అన్నాడు. అనగా యీ
పదములో అతనికి యెప్పు వోయింది నీ speech అంత అణ్ణుముగా వుంటున్నాదని అర్థమై
వోయింది. ఇలాంటి జోక్కు మనలో వున్న దోషములు మన ద్విరాసే తనకు తోను తెలుసుకో
టానికి తగిన కృషి చేసేటమంటివే. యింతే వచ్చుడు చేస్తూ వచ్చాడు ఆయన జోక్కు. తోను ఒక
ఆర్మీగాకు readyగా అందిస్తూ వచ్చాడు. కనుక యి తరులను మనము పరిహాసము చే
యటమంటే direct గా మనము వారిని attack చేయటము కాదు. ఇది చాలా తప్పు.

కనుక నాలుకచేత మనము యేవిధమైన దానిని మనము వ్రుపయోగపెట్టెను చక్కగా నిర్ణయించుకోవాలి. మన మానవత్వము నాలుక చేతనే ఒక దివ్యమైన గౌరవమును సంపాదించుకుంటూ వున్నది. రెండవకరణము నాలుక.

మూడవది మనస్సు. ఈ మనస్సు మకు చెరిసినదే. చచ్చాలం వొమనకి కృష్ణ ప్రమాధి బలవద్దుధమ. ఈ మనస్సు చాలా చంచలమైనది. ధృఢమైనది. ప్రమాదమైనది. ఈ మనస్సును సక్రమమైన మార్గములో పెట్టాలి. ఇది యొప్పుడెతుంది. మన యొక్క చేతులను, మన యొక్క వాక్కును సక్రమమైన మార్గములో ప్రవేశపెట్టినప్పుడు సహజముగా మనసు కూడను సరైన స్థితికే వస్తుంది. కనుక మనస్సు, వాక్కు చేతులు యీ మూడింటిని పరిశుద్ధము గావించుకోవడమే త్రికరణ శుద్ధి. చేతులను పవిత్రము గావించుకోవడమే కర్మయోగము. వాక్కును సద్దినయోగ పరచుకోవడమే భక్తియోగము. ఈ రెండింటిని అనుసరించే విధముగా మన మనస్సును తీర్చిదిద్దుకోవడమే జ్ఞానయోగము. ఇదే త్రియోగముల యొక్క స్వరూపము. ఇదియే త్రికరణ శుద్ధి. ఈ మూడు యందుకోసము మనము శుద్ధి గావించుకోవాలి. ఎందుకోసం పవిత్రము గావించుకోవాలి. ఇక్కడ చిన్న వృద్ధావరణముగా తీసుకోవచ్చుమీరు.

ప్రపంచమంతా కూడను పుణ్య, జలము, అగ్ని, వాయువు, ఆకాశము యీ పంచ భూతముల చేత చేరి వుంటున్నది. ఈ పంచ భూతములు కూడను యే విషయమంతా వ్యాపించి వున్నవో ఆపంచ భూతములే మన యొక్క దేహమును ధరించినాయి. కనుక యీ పంచ భూతములను పవిత్రముగావించుకునే నిమిత్తము పవిత్రమైన ప్రవృత్తులలో ప్రవేశించాలి. ఇది యొట్లనగా. చాలా రహస్యము వుంటున్నది. పుణ్య మనకు యేవిధముగా దేహములో కనుపిస్తున్నది. మన చర్మము, మాంసము యివి పుణ్య చేత యేర్పడినవి. బలము యేలేతిగా వుంటున్నది దేహములో అనగా మూత్రము, రక్తము యీ రెండు జలమే యున్నవి అంశములే. ఇంక అగ్ని యేలేతిగా మన దేహములో వుంటున్నది. దాహము, ఆకలి యీ రెండింటిలోనే అగ్ని యిందులో ప్రవేశిస్తున్నది. ఆకలి దప్పులలో యీ అగ్ని వుంటున్నది. వాయువు యే రూపము లో వుంటున్నదంటే కడలిక, నడక యీ రెండింటియొక్క స్వరూపములో వుంటున్నది వాయువు. ఇంక ఆకాశము. ఈ ఆకాశము అనే స్వరూపము యేలేతిగా వుంటుందంటే కౌమారోధ లోభ మద మాత్సర్యములు యీ అరిషడ్వర్గముల యొక్క ప్రరూపమై యీ ఆకాశము మనలో ప్రవేశించి వుంటుండెడిది. కొని యీ రహస్యాన్ని మన మెవరము సర్వించటములేదు. మన ఆకలి దప్పులే యీ అగ్ని యొక్క ప్రమాణము. మూత్ర, రక్తములే జలము యొక్క ప్రతిబింబము. మన చర్మ, కండరములే భూమి యొక్క ప్రతిరూపము. ఈ కడలిక నడక యీ గాలి యొక్క చేష్టలు. మన యొక్క సకామములే ఆకాశము యొక్క అంశములు. కనుక యీ ఐదు మన దేహములో యివి వుంటున్నాయి. ఈ ఐదింటిని మనము హార్షకము గావించుకోవాలి. సార్థకము గావించుకొనుటకే మానవత్వము మనకు వ్రుచ్చించింది.

విద్యార్థులారా! భగవంతు డెక్కడ అని మనము సంకయించవచ్చును
 సందేహించవచ్చును. వారి మయము విశ్వమంతయు. దీనికొక చెన్న వుదాహరణము.
 ఈ ప్రపంచ పటములోపల ప్రపంచములో సమస్త రాజ్యములు కూడను యివిడి వుంటు
 న్నాయి. ఈ యివిడి గాంధీ లోపలనే సమస్త రాజ్యములు చేరివుంటున్నాయి. అదేవిధము
 గనే విష్ణువనే యివిడి గాంధీ లోపల విశ్వమనే రాజ్యముతో యివిడి వుంటున్నాడి. ఇదే
 యీ రాజ్యము లోపల పర్వతములు, నదులు, వనములు, ఆడవులు యివంత హెచ్చు
 పల్లములుగా కనుపించవచ్చు. ఈ సెలయరులు, చెరుకొండలు, హిమశిలలు, బలైతి చె
 త్రప్రవాహములు యిలాంటి హెచ్చు పల్లములంత గాంధీలో మనకు కనుపించవు. ప్రాణ
 తక సంబంధమైన ప్రవృత్తి లోపల నకు హెచ్చు తగ్గులు కనుపిస్తున్నాయెగాని విష్ణు స్వరూపము
 నందు యీ హెచ్చు తగ్గులు యేవిధముగాను కనుపించవు. సమత్వముగావుంటాయి. కనుకనే
 సమత్వమును మనము పొందాలనుకున్నప్పుడు విష్ణుత్వము మనము స్థిరంచాలి. ఆదైవత్వము
 చేతనే సమత్వము మనకు ప్రాప్తిస్తుందిగాని మరొక మార్గములో మనకు సమత్వము ప్రాప్తియడదు
 మనము ప్రాకృత దృష్టితో చూచినప్పుడు అన్ని భిన్నముగానే కనుపిస్తాయి. ఈనాడు మానవుడు
 స్వార్థము స్వార్థము స్వార్థ దృష్టితో చూడటం చేతనే సమస్తము వేరుగా భావిస్తున్నాడు. విచిన్న
 విషయమునందు మనము స్వార్థములోనే ప్రవేశిస్తున్నాము. ఒక చెన్న వుదాహరణము. ముకు
 క్లసు పిల్లలందరు చేరి స్టామిన్ ఒక ఫాలో తీసుకున్నారనుకొండి. ఈ క్లసు పిల్లలందరు చేరి
 ఒక విధిమంది వుండవచ్చును. ఈ యధిమంది ఫాలో ఫాలో గ్రాఫరు శ్రీయం చేసి తీసుకువచ్చు
 నప్పుడు తాను యెక్కడ వున్నాడో ముందు చూచుకుంటాడుగాని యధిమంది ముఖములు
 చూడనే చూడడు. ఈ ఫాలోలో కూడ యింత స్వార్థము. తాను వున్నానా లోడా తాను సరిగా క
 నుపిస్తున్నానా లోడా యితరులు యెక్కడైనా వుండిపోనీ అనే యింత స్వార్థము వ్యవయోగ
 పెడు తున్నాము. ఈ చెన్న విషయము అటు వుంచండి. మనకు Xll clary Reallly లోక
 X clary Reallly కాన్నివలవలకంతో వస్తుంటాయి. Indian Express లో Hindu
 లోపల చూస్తే రెండుపేజీలు పూర్తి నంబర్స్ వుంటూ వుంటాయి. నిజముగా ఆసెంబర్స్
 చూసి అవో యింతమంది షాస్టానారుకడో అని ఆనందిస్తే యింత భాసుంటుంది. దీనిని
 చూడరు. నాసెంబరు ఎక్కడ వుంది యీ లక్షలలో కుడా తన సెయిలో చూచుకుంటూ వస్తూ
 డు. మొట్టమొదట అందరిని చూచి ఆనందించు. తరువాత నాసెంబరు చూడు. తప్పక నా
 సెంబరు వుంటుంది. కొని అట్లా చూడకుండా వీరంతో యేమైనా అయిపోనీ నాసెంబరు
 విడువందలు వుండాలి, విడువందలనుండి నావు చూచుకుంటూ ఆ లక్షలకే హాయివం
 తో నిజముగా వడి సెంబర్ కనుపించదు. కొరణం యేమిటి గుంగుల గుండ. సెంకు
 తతమైన భావాలు. ఈ సెంకుచే తమైన భావాలు మనవిద్యార్థులలో దూరమై పోవాలి. మన
 భారత దేశములో యిన్ని లక్షల మంది షాస్టానారుక ఆనందించు. తరువాత నాసెంబరు నో
 వచ్చేస్తుంది. ఈ విశాలమైన భావాన్ని మెంచుకొండి విద్యార్థులు. ఈనాడు భారత దేశము

ఊ స్వార్థము చేతనే మునిగి పాతూ వుంటున్నాది. ఈ స్వార్థము, స్వప్రయోజనము దూరము చేసినప్పుడే బగత్తు కుండను స్వప్రకాశముగా వెలుగుతుంది. ఈ నాడు భారతదేశము యా బొదస్థితిలో వుండే దేశమని అనేక దేశములంతా వర్ణిస్తున్నారు. దీని? కారణము యెమిటి? దేశమంతా కుడును కేవలము క్షైతీ అంటే పావ టాని? కారణం యెమిటి?

విద్యార్థులారా! చక్కగా గుర్తించండి. మనకొకట మతిమరహతు న్నాయి. డాని చేతనే దేశము క్షైతీ అంటే పావ టాని. ఆకసమునకైనా ఒక అంతువుంటున్నాది. వాళ్లు వుంటుంది కాని మన కొరికలకు వాళ్లే లేదు. కనుకనే మనము యీనాడు కొరికలను అదుపులో పెట్టుకోవడానికి తగిన కృషి చెయ్యాలి. అందుకే *Learning to Earn* లు అనిపెట్టివుండెడి. ఈ రకముగా కొన్ని కొరికలు తగ్గించుకుంటూ వచ్చేటప్పటికి ఆర్థికముగా కుడును దేశము అభివృద్ధి చెందుతుంది. ఈ నాడు మనము తోసుకున్న అప్పులు కుడును చెల్లించటానికి సాధ్యము గాకుండా వుంటున్నాది. నేను అక్కడ తేను కాని నాకు తెలుసు. ఈ నాడు *World Bank* నుండి ఒక షర్టీ వచ్చింది. అతను మన *IBR* పిల్లల కంట *Teacher* చేశాడు. అతను కేవలము స్వామి చెప్పిన మాటలను అక్షరాలా పాటిండు. అతను *World Bank* లు వున్నవాడు. ఈ నాడు దేశములంతా దిగబొరి పావటానికి కారణం కేవలము దురాకలే. అనేక దేశములంతా *World Bank* నుండి అప్పులు తోసుకుంటున్నాయి. ఈ అప్పులకు వడ్డీ చెల్లించలేని *Income* కుడా తోసుండా పావండాడి. కట్టుకడపటికి వడ్డీ చెల్లించటానికి బీతకొనప్పుడు యాదేశమునో యో కట్టు పెట్టవలసి వస్తోంది. మన భారతదేశము కుడును ఆస్తితిలోనే వుంటున్నది. కొన్నిపెట కొట్లు *interest* చెల్లిస్తున్నాది. మన పాటికి మనము మాత్రం చక్కగా నేతి బొరకాయ వలె వుంటున్నాము. నేయి అందులో యేమాత్రము లేదు. మన తెలుసులో నేతి బొరకాయ అంటారు. కొన అందులో నేయి యేమాత్రము వుండదు. అ దేరొతిగనే మన భారతదేశమునేది లక్ష్యోపగ్రాహము అన్న పూర్ణ స్వరూపము అనే పేరు వుంది గాని అన్నమునకు కరపై హాయింది. దీని? కారణమేమి మరబో యీ *debtors* పెరిగిపావటం చేతనే. ఎవరి? వారు నేను *IBR* ప్రైవేట్ చేశాను నేను *BE* ప్రైవేట్ చేశాను నేను *IBR* ప్రైవేట్ చేశాను నాకు మంచి వుద్యోగము చేశాతి గొప్ప నేలకొ రవాలి, ఎవరి? వారు గొప్ప *debtors* రవాలి అనుకుంటున్నారు గాని, ఎవరి? వారు *debtors* ని అందుకాని పావండా జొనిని అభివృద్ధి పరచేవారు ఎవరు? వచ్చిన ధనముతో వారి *debtors* కి పావండా యింక దేశము యేరొతిగా అభివృద్ధి చెందుతుంది. కనుక ప్రతివృక్తి కుడును నేను *debtors* కి తగినంత పని నేను చేస్తున్నానా లేదా అనే విచారణ చేసి నప్పుడే ఆ *debtors* సార్డక మవుతుంది. బోలొన్ని అభివృద్ధి కౌశాలని కొరుతున్నాము గాని ఎంక అభివృద్ధి చెందాలని కారణం తెలు. *work important*. అదే మన నికమైన కృతి. *work* ను *virtue* పెట్టుకోవటమే *morality* అదే *purity*. *work and purity is real strength*. మన యొక్క *strength work and purity*.

విజ్ఞాపనలు? మకు తెలియకుండా వుండవచ్చు. నేను చెప్పటమ
చేయటమ ఒక్కటే. చిన్న విషయమల్ మరు యోచించుకోవచ్చు. ఒకవారమునుండి
undergraduate పిల్లలు, Post graduate students, second year, third
year వాళ్లు అనేక కట్టుబాట్లలో పంపిస్తున్నారు నాకు జాబులు. అయితే ఒకరకమ
గా నాకు సంబంధము యేర్పడుతుంది. క్లాసు పిల్లలందరు ముప్పై మంది చేరి ఒక Part
లో పంపటము వలన Post change తగ్గిపోతుంది. ముప్పైమంది ముప్పైకవర్లలో వేసి
వుంటే Post change ఎక్కువై పోతుంది. అయితే వారు మరొక వుపకారము కూడా చేస్తూ
వచ్చారు. కొన్ని కవర్లు పైన మాత్రమే గ్రాంట్ అన్ లెక ట్ అన్ స్వామి అన్ యర్ ఒకటి పేరు
ప్రాసెస్ పంపిస్తూ వుంటారు. మిగతా కవర్లు గ్రాంట్ ఎట్రస్సుగాని టా ఎట్రస్సుగాని వుండరు.
నేను రిక్విరెడ్ చేస్తున్నానో తెలుసునా. లోపలనున్న గాంటులు అంతా నేను తీసుకొని యింట్లో
అంతా కౌరున్మానందకు collect చేయమని యిస్తాను. ఆ కవర్లు కూడను యింటా చేయకూ
డదని. ఎందుకంటే ఎడ్రస్సు వ్రాయలేదు. ఖాళీ కవర్లుగా వుంటున్నాయి. దీనిని ఎందుకు
యింటా చేయాలని యింట్లో కూడను నేను ఎత్తిపెడు తుంటాను. నాకు పాదుపు
యింట్లో రకముగా వుంటుంది. ఆ పుస్తకములు కలిపి వున్నాయి వుంటారు. మన
పిల్లలు కూడను చాలామంది వ్రాస్తూ వుంటారు. కొగిలొలు మడిచి వుంటాయి. ఒకదానిపైన
మాత్రమే టైటు వుంటుంది రెండవ దానిపైన ఖాళీగా వుంటుంది కొగితము. ఇలాంటి
ఖాళీగా వున్న దాన్ని అడ్డముగా చించి ఖాళీ కొగితము నాదగ్గర పెట్టుకొని మిగతాది
యింటా paper basket లో వేస్తూ వుంటాను. ఈ విధముగా కొంచెం ఖాళీ కొగిలొలు కూ
డను నేను వదలిపెట్టుతుంటేదు. దీనిని కూడను పాదుపు చేస్తున్నాను. ఈ విధముగా నేను
చేస్తూ వుంటాను గాని అవసరమైతే లక్షలు కోట్లు డబ్బు యిస్తాను. అనవసరమని తెలుస్తే
ఒక నయంపైసకి కూడను నేను మెండ్లికి వేస్తాను. కొరణం యేమిటి? డబ్బు యివ్వటానికి
లాంగటుంకొదు. దుర్తిని యోగము చేయటము చాలా తప్పని నావృద్ధాప్యము. అది యింట్లో.
అందుకోసమే గుంటూరు గంగుల టి టి. ఎవ్వరు కూడను యింట్లో విధముగా గుంటూరు
చేయకూడదు. అందులో మన గుంటూరు లోపల బిగ్రత్తగా వుండాలి. బె బె చర్చకు
గవర్నమెంటుగాని Central గవర్నగాని, State గవర్నగాని బెటాయి యివ్వటం లేదు.
షో ఒకరిద్దరిని appoint చేసిన వారికి మాడెంట్లు యిస్తారుగాని మాడెంట్లు అయిన
తరువాత యివ్వరు. వారు కూడా యివ్వటము లేదు. అతి కూడను గెయిలుగా రావటం లేదు.
కొనప్రతి లేదును కు ప్రొఫెసరు నేను యిస్తున్నాను స్వయముగా. వారికి యేదిద్రవైన
కొరతగాని యేదిద్రవైన యిబ్బందిగాని కలిగించటము లేదు. ఈ దానిలు కూడను
గెయిల ప్రకారముగా చక్కగా వారికి అందిస్తున్నాము. అయితే యింట్లో విధముగా యిచ్చేసమ
యములో యేదేనికి నేను లాంగను, కొని కొన్ని విషయముల లోపల ఒక్కరూపాలు
వృద్ధులు చేసినా కూడను నేను బిచ్చుకొను. కొన్ని కొన్ని కొరతల లోపల వృద్ధులైన పాపలు

అంతే తెప్పిస్తూ వుంటారు. ఈ గాడ్యూనివర్సిటీ అంత అసవ్యమంగా వుంటాయి. ఇటువంటి గాడ్యూనివర్సిటీలు అంతే తెప్పిస్తూ వుంటారు. ఈ పిల్లలు మందేకోతులు మాదిరి వుంటే వారికి యిలాంటి గాడ్యూనివర్సిటీలు యిష్టే కొండ కోతులుగా తయారై పోతారు. కనుకనే ప్రతి చిన్న విషయాలలో కూడను నేను జాగ్రత్త వహిస్తాను. పిల్లలకు గేటర్ పాపర్లు వస్తున్నాయి. ఎలాంటివి వస్తున్నాయి. ఇవి సక్రిని యోగము అవుతుంది లేదా అని ప్రొఫెసర్లకు దగ్గర అంత నేను మాట్లాడుతూ వుంటాను. అయ్యో! మకు వచ్చే గేటర్ పాపర్లలో మకు అని యోగము వుండో మరుచదువుతున్నారో లేదో పిల్లలు చదువుతున్నారో లేదో మరు పిల్లలు చదువకపోతే ఆ గేటర్ పాపర్లు గాంప్ చేసేయ్యండి. అది యేమైనా వుపయోగము వుంటే మరు తెచ్చుకోండి. అని చెప్పుతూ వుంటాను. పిల్లలకు అవసరమైనవి మరు తప్పక చేయండి నేను వద్దనను. కొని నేను నా department కడ అని ఆ పాపర్లు పాపర్లు తెప్పించుకొని యిష్టము వచ్చినట్లు మరు పోతే నేను తిరుగుకోను. కనుక మన ప్రొఫెసర్ల గాని లేక లెక్చరర్లు గాని, స్టూడెంట్ల గాని, vice chancellor గాని, Registrar గాని, Controller గాని యింకొక విధమైన అధికారులుగాని ఎవరూ కూడను సయోజనము దుర్తిని యోగము చేయకూడదు. ఈ విషయము మరు మనసులో పెట్టుకున్నప్పుడే మన సంస్థ దేదో ప్రమాదముగా వెలుగుతుంది. నాకు Right వుందని Right కు Right చేస్తే Responsibility ఎట్లా వాటింది. Right, Responsibility రెండూ రెండు wheels. రెండూ రెండు wheels. కొని యానాడు మనము Rights కి Right చేస్తున్నామని Responsibility కు. కనుక ప్రతి విద్యార్థి, ప్రతి ప్రొఫెసర్ Right and Responsibility రెండూ సమానముగా చూచుకొని పోవాలి. ఈ రకమైన రీతిగా మనము యీ సంస్థను అభివృద్ధి చేసినామంటే భవిష్యత్తులో యిది ఒక అదభ్యుత్పన్న విద్యసంస్థగా రూపొందుతుంది.

ఇంకొకొన్ని ఇంజనీర్లు అవే వుంటుంటాయి. కొవలసిన సామగ్రి మనము తప్పక వుపయోగించుకోవచ్చు. కొని యీ ఇంజనీర్లు అయిన తక్షణమే యీ పదార్థములంతా నిర్లక్ష్యముగా చూస్తూ వుంటారు. Responsibility లేదు. ఎవరు వెస్టాన మనకు తగిన Responsibility వారు వహించినప్పుడే వారు యొక్క తోతారుగాని లేకపోతే వాడు అయోగ్యుడే. అలాంటి అయోగ్యులు స్టూడెంట్ల గాని లెక్చరర్ల గాని మన విద్యసంస్థలో వుండటానికి వలెలేదు. కనుక ప్రతి ఒక్కరు Responsibility తీసుకోవాలి. నాడట్లు అయితే నేను దుర్తిని యోగము చేస్తానా అని తనకు తాను పట్టుకోవాలి. నాపని అయితే నేను యింత అలక్ష్యము చేస్తానా తనకు తాను పట్టుకోవాలి. ప్రతి ప్రతి కూడను యిది తనదిగా భావించుకున్నప్పుడే సక్రిని యోగము చేయగలడు. విడో యిది సంస్థదీలే యిది సాయి బాబాదిలే అనుకుంటే మాత్రం అది ప్రయోజనము లేదు. అది అలక్ష్యమే. లంకలో సేత ప్రవేశించింది. రావణుడు అనేక విధములుగా రామని

దూషిస్తూ వున్నాడు. ఈ విధముగా దూషించటము ఆమె వినలేక పోయింది. రాక్షసునికి సరైన బుద్ధి నేర్వాలనే వుద్దేశ్యముతో దీరవణా! నీవు గాప కత్తివంతుడవని, గావు అధికారి వని నీవు గొప్ప తెలివి తేటలు కలవాడివి, అనేక రకములుగా భుజి బలము బుద్ధి బలము వర్ణించు కుంటున్నావు. రావణుడు సామాన్యుడు కాదు. ఆరువది నాలుగు విద్యలు అభ్యసించినవాడు. ఇంతే కాదు గాకర్ల గజకర్ల మలనో విద్యలను నేర్చిన వాడు. పక్షి భాష, మృగ భాష నేర్చిన వాడు. ఇన్ని విద్యలు తెలుసుకొన్న వాడు. ఏమి ప్రయోజనము. తనను తాను తెలుసుకోలేక పోయాడు. అప్పుడు దీనిని చక్కగా బుద్ధికి చేయించింది నీవు. రావణా! పరస్మైని అపహరించటము దాంగవలె నీవు ఎత్తుకు రావటము గొప్పతనమేని చిక్కనిస్తున్నావు. నీ భార్యను పరపురుషుడు అపహరించినప్పుడు యేకాకిగా భరించుకోగలవు. ఆ మాట రావణునికి కొంచెం సూటిగా నాటును పోయింది వృద్ధయంల. పరస్మైని అపహరించటము సులభమే నాస్మైనే యింకొకరు అపహరిస్తే యేరోతిగా భరించుకోగలనా, సహించుకోగలనా, శాంతిగా వుండగలనా అని తనలో తాను విచారించు కున్నాడు. అదే విధముగానే పరుల యొక్క పని, పరుల యొక్క ధనము, పరుల యొక్క విషయము అనుకుంటే యిది ప్రయోజనము కాదు. నాది యితరులు అపహరించినప్పుడు నేను యేవిధముగా బాధపడ తాను అనే విషయము స్మృతి విషయముగా మనము భావించాలి.

విద్యార్థులారా! ఇది మీ యొక్క యిల్లు. పోబులు చూచినా, కుల్చీలు చూచినా యిది మీదిగానే మీరు భావించుకోవాలి. దీనిని పాడు చేయకూడదు. నారామలో వున్నదానిని నేను దింటు గొప్పెట్టుకో కూడదు. నిజంగా నారాము యింత అసన్నాముగా పెట్టుకుంటానా? ఎవడైనా మిత్రులు వచ్చి చూస్తే నాకెంత అగౌరవము. అదే విధముగానే మీరున్న రూములు మీరు అంత పరిశుద్ధముగా పెట్టుకోవాలి. ఎవరో సామానులు అక్కడ పడవేసి దింటు చేసినా చూచిన వారు దానిని భద్రము చేయాలి. శుభ్రము చేయాలి. ఒక రూములో యిరవై మంది వుంటే ఒకరికైనా బుద్ధి వణ్ణి. వాడు చేస్తే నాకెందుకు వీడు చేస్తే నాకెందుకు అని యీ విధముగా పోతే యిది నీ యిల్లు అని యేవిధముగా భావించగలవు. లేకపోతే ఒక్కొక్కడు ఒక్కొక్క డినము పరిశుభ్రము చేయాలనే Time table పెట్టుకోవచ్చుకదా. ఆ రూములు కూడను అశుభ్రముగా వుంటున్నాయి. డాక్టర్ సమయములో ఒక విద్యార్థికి బచ్చు చేస్తే చూడటానికి నేను వస్తే ఆ రూము ఒక డిబ్బ మాదిరి వుంది. ఇది గాంధీయూకి వుండవలసిన లక్షణము కాదు. మనము పైతప్పు తెల్లని వస్త్రము పెసుకుంటే ప్రధానము కాదు. లోపల కూడను తెల్లదనము మనము సంపాదించుకోవాలి. మనము వాసము చేసే ప్రతి వసతి గృహము కూడను పరిశుద్ధముగా వుంచుకోవాలి. లేకపోతే మనకు అనారోగ్యము యేర్పడుతుంది. ఆ లోగ్యమే మహా భాగ్యము కనుక మన గాంధీయూకి లోకేవలము చదువునందు మాత్రమే కాక గాంధీయండు మాత్రమే కాక అన్నిరంగములందు ఆదర్శమైన విద్యార్థులుగా రూపొందాలి.

ఇవన్నీ కూడను మొన్న మన గొంగుత్తులో సభ జరిగినప్పుడు చెప్పాలనుకున్నాను కాని బయట ప్రజలంతా వుంటారు. అందువలన మన గుట్టు మనము పెట్టుకోవము చాలా అవసరమని వూరుకున్నాను. ఈ నాడంతా మనవోవుంటున్నారు కనుక చెప్పవలసి వచ్చింది. అందువలనే సంసారం గుట్టు యాధి రట్టు అన్నారు పూర్వీకులు. ఇది మన సంసారము కనుక మన కుటుంబము. దీనిని గుట్టుగా పెట్టుకొని రక్షించుకోవాలనే వుద్దేశముతోనే ఆనాడు ఆడిటోరియములో యోవిషయాలంతా చెప్పలేక పోయాను.

ఆలోగ్రమ మహాభాగము అనటానికి మాడు కారణాలున్నాయి. వాత, పితృ, శ్లేష్మదులు. మాడు సమానముగా వున్నప్పుడు పవిత్రమైన ఆలోగ్రమ యేర్పడుతుంది. ఈ మాడు కూడను మన దేహములో సమంగా వుంటుంది. అప్పుడు మన దేహము పరిపూర్ణమైన ఆలోగ్రమతో వుంటుంది. ఇండిల్ యేకాంతము లేనినా ఎక్కినా ఆలోగ్రమ చెడిపోతుంది. కనుక యీ మాడింటిని మనము కాయగాలెడ గా వుంచుకోవాలన్నప్పుడు ఏమి చేయాలి. చక్కగా తినాలి. చక్కగా ఆడాలి. చక్కగా చదవాలి. ఈ మాడింటియందే యిది పూర్తిగా ఒక కాయగా మారుతుంది. కేవలం ఘోరికే గాంతువరకు తినేస్తే ఆలోగ్రమ పాడిపోతుంది. తిని కేవలం కూర్చుకూడదు. తిన్నాడానికి తగినట్లుగా రెండింటలు యింకా చేయాలి. అప్పుడే ఆలోగ్రమ బిడ్డమవుతుంది. ఆ బిడ్డ కత్తి పూర్తిగా వున్నప్పుడే ఆలోగ్రమ యేర్పడుతుంది. కనుక లక్షణముగా తినండి. తినటానికి నేను వద్దనను. కాని తిని ఘోరికే గుండ్రాయివలె కూర్చుకూడదు. తినిన డానికే తగినట్లుగా మనము కొంత పని చేయాలి. కనుకనే యింకా ఏ యింకా అన్నారు. మన పనిని మనం చక్కగా చేసుకోవాలి. మన యిట్లును శుభ్రము చేసుకోవాలి. మన కాయగొంతులు యింకా చేసుకోవాలి. మన దుస్తులు యింకా చేసుకోవాలి. మన పుస్తకాలు యింకా పెట్టుకోవాలి. మన సర్వసామగ్రిని నిత్యము వుపయోగించే ప్రతి పాదార్థము కూడను పరిశుద్ధముగా వుంచుకోవాలి.

విద్యార్థులారా! మికు తెలియకుండా వుండవచ్చును. నా దీవితములో తనగా యీ శరీరము యింకా విషయములో ఒక చిన్న వుదాహరణ చెప్తాను. ఇది 816 Standard పదువూ వుండింది. అప్పుడే పెద్దపెద్ద బంబుల అంత యిచ్చినారు. అది భూగోళము అని ఒక బుక్ యిచ్చారు. అది భూగోళమంత పెద్దగా వుంది. అది చలత్రింద పెట్టుకుంటే నిద్రవచ్చేది. అది పెద్ద దిండు మాదిరి వుండేది. ఇంకోటి యింకా బంబు. ఆ సీ విక్కు కూడను అంతపెద్దదిగా వుండేది. ఇలాంటి పుస్తకాలంతా చేస్తే ఒక్కొక్క పుస్తకము యింత పెద్దదైనా వానివెల ఒకరూపాయి అర్ధరూపాయి. ఈ నాడుచాలా అంత మందముతో వున్న బంబుల యింకా రూపాయలు. ఏవవల యింత ఎక్కువైపోయాయి. ఆ నాడు 1016 Standard బంబుల అన్నీ యింత పెద్ద బంబులు అయ్యాయి వంటివి. ఇవన్నీ జీరి పదకొండు రూపాయలు. నేను యేవిధముగా వుపయోగ పెట్టువాడినంటే అంత పరిశుద్ధముగా పెట్టేవాడిని. ఈ నాటి పిల్లలు అట్లు పై నుండి క్రింది వరకు

యుమ్మేషు పేర్లు వ్రాసి వుంటారు. మధ్య కౌగిలంల కుడను underline చేసి వుంటారు. underline లోపల చేసుకోవాలి గాని look లో కాదు. కాని అన్నీ నేను చదివే వాడిని. కొన్ని కొన్ని చోట్ల రెండు కౌగిలాలు కరచుకొని వుండేవి. చించలే కౌగిలములో ముక్కల్లోను యెడైనా హతుంటేమోనని దానిని అట్టేపెట్టి అట్టే చదివేవాడిని. సంవత్సరమైన తరువాత నాకు 1st class వచ్చేసింది. ఆనాడు ప్రతి గ్యుజుల్ కుడను (పాదమును అతికయ్యైనా చెప్పుకున్నానని కాదు) under paper మాకో యిచ్చేవారు కనుక ఆటోచర్లు అంతా పైనుండి ద్రింది వరకు very very --- గుండ్ల అని వ్రాసేవారు. నా పేపరుకు ఆరకంగా వ్రాసి పంపేవారు తోచర్లు. Paper అయ్యెను. నా యొక్క desk లో ముగ్గురు కార్డుస్ వారము. నేను సెంటరులో యిటువైపు అటువైపు ఒక్కొక్కే పిల్లవాడు. నేను యెంత క్షణకో వాళ్లు అంత డేల్. నాకు యెంత మార్కుల వాళ్లు అంత డీకోలు. ఒకనాడు ESSLC examination ప్రారంభమైంది. అప్పుడు కౌగిలము పెన్నుకుడను మేము తోసుకుపోతుడము. ఒక డలుపు దగ్గర ఒక తోచరు నిట్లుకొని మా చేతులన్నీ చూసేవారు. కొంత మంది చేతుల్లో వ్రాసుకొని వుంటారు. కొళ్లపైన వ్రాసుకొని వుంటారు. అన్నీ check up చేసి లోపలకు పంపేవారు. Empty చేతులతో లోపలకు పోవాలి. heavy head తో లోపలకు పోవాలి. Empty head తో బయటకు రావాలి. పిల్లలు చాలా బాధపడ్డారు. నా ప్రక్కనే కూర్చున్న పిల్లలు. లాల్ లాల్ లో నేను వారికి సాయం చేసేవాడిని యిద్దరికీ. కాని యీ exam లో వారి తోగా సాయం చేయటం నా సెంటరు వేరు వారి సెంటరు వేరు. ఎక్కడ యింకో దగ్గర కూర్చుని వుంటారు. నేను వారికి చక్కని plan యిచ్చాను. వాళ్లకు స్వామి అంటే ప్రాణసమానం. ఆ చేస్తూ వయస్సులో వారి అధ్యక్షం అది. ఎప్పుడు చూడనా రాజు రాజు రాజు. వారింటిలో పోదాడు చేస్తే నాకు రెండు పకోడాలాట్లతో కట్టుకొని తెచ్చేవారు తాపం. అదియే జన్మంతర సంస్కారమో వారిది. ఆవిధమైన attachments, ఆ attachments వుండటం వలన వారికి help చేయక తప్పదు. నోవ్ తప్పని తోప రంబెరగ ఆసేవారికి యేమైనా నేను చేస్తాను. చెప్పాను వారికి. ఏదో ఒక ట్రిక్ చేశాను నేను. ఆ రకంగా మీరు చేయండి అంటే paper అయిపోతారన్నాను. Examination hall లో కూర్చున్నాను. నాకు question paper యిచ్చారు. ఇంక అక్కడ తోచర్లు తిరుగుతూ చూస్తూవున్నారు. 2 hours time అస్తారు నేను half an hour లో నాది వ్రాసాను. యింకొక half an hour లో ముగ్గురిది వాడి hand writing లాగా నేనే వ్రాసాను. వానిపైన వాని సెంటరు పేకాను. ఇంకో విట్టి hand writing లాగ యింకో అర్థగంటలో వాని పేపరు వ్రాసాను. వాని సెంటరు, పేరు వ్రాసాను. నాదానిపైన నా number నాపేరు వ్రాసుకున్నాను. డిల్ల కొట్టుటం కోసం కూర్చున్నాను యింకొక అర్థగంట కొంచుకోవాలి కదా. వాళ్లు కూడా యేమో వ్రాసుకుంటున్నట్లుగా త్రాసుకుంటున్నారు. అంతే యేమీ చేయలేదు. డిల్ల కొట్టారు. ఇంక తోచర్లు అంతా వచ్చి papers papers అంటున్నారు. ఉగలాటోలో యీ మూడు తోసుకు వెళ్లి నేనే పెట్టేకాను. ఈ మూడు

పేపర్ల నేనే పెట్టను. రిజల్టు వచ్చేంది. 15th య్లో అయిన తరువాత. మా ముగ్గురిది 1st
 య్లో. కానీ వీరు కాఫీ కాట్టారా అనటానికి బక్కాక్కరిది ఒక నంబరు, ఒక్కొక్కరిది
 ఒక చోటు ఎట్లా కాఫీ కాట్టారు? హానీ ఎవర్తనా ప్రొసెపెట్టారా అంటే వాని hand writing
 వానికే వుంది. వచ్చారు పాపం. రోజూ మా వ్రాణాలు నిలబెట్టవని కాళ్లుపట్టుకున్నారు పాపం.
 మా క్లాసులో ఒక వారిజన బాలుడు వుండేవాడు. అప్పుడు కూడా నాకేమీ బాధమే లేదు.
 యో యో, గేట్స్, యో, యో అనేది యే నాటినుండే తోడు. అతను వచ్చాడు. రాజా
 నేను చాలా బాధపడినా నాకు నీకుంటూ యివ్వవో? ఆనాడు సంవత్సరం సంవత్సరం నిలబన
 మారేడి కాదు. ఖదు సంవత్సరముల వరకు ఒకటి గానే వుండేది. గుర్తు బంతులు. అది నేను
 చెప్పాను. గుర్తు ముందు చూడు. నకేవిధముగా నచ్చుతే ఆవిధముగా చేయవచ్చు అన్నాను
 చూడారు. ఒక్క పేపరు కూడా నలగలేదు. కొత్త గుర్తు మాదిరి వున్నాయి. అప్పుడతను
 అన్నాడు. ఇవి కొత్త గుర్తు మాదిరి వున్నాయి. నాకు అంత శక్తి లేదు. రాజా నేను 20 రూపా
 యులు యిస్తానన్నాడు. నేను చెప్పాను గుర్తు నాకు కొవలసింది పుష్పగిరి తరువాతకే
 హాతున్నాను. అక్కడ నేను స్కోటుగా పని చేయాలి. నాకు పది ఉపములకు ఖదురూపా
 యులు చాలు. ఒక అనా యిస్తే ప్రాద్దున్న నాబగు దోకలు, మధ్యవ్షం నొల్లదోకలు, రిజ్జా
 నాబగు దోకలు వస్తాయి. ఈనాడు ఖదురూపాయలస్తే ఒక దోకరాదు. నేను చెప్పాను. నాకు
 కొవలసినది ఖదు రూపాయలే. నీ యిరపై రూపాయలు నాకు అక్కరలేదు. ఖదురూపాయ
 లు నాకు యిచ్చే నీవు యో గుర్తు తోసుకు వెళ్లు అన్నాను. తోను కొండంత ఆనందమును
 అనుభవించాడు. నిజముగా నేను యో గుర్తు కొనాంటే నేను యెంతో అప్పు చేయవల
 సి వచ్చేది. కనుక రాజా నాపైన దయతో చాలా జాప్ గా యిచ్చావు అని ఆనందముగా వెళ్ల
 డు.

కనుక విజ్ఞుర్బులాళా! ఆకకు ఒక అదుపు వుండాలని మకు యొకాడ చె
 పుతున్నాను. ఆనాడు రూపాయి నోట్లు, రెండు రూపాయి నోట్లు యేమీ వుండేవి కావు. ఈ ఖదు
 రూపాయలు కూడను దమ్మిడేలు, అణాలు యింత మూటగా పట్టుకొచ్చాడు. నాకు సంవత్స
 రముంతా చేరి రెండు పర్లులు, రెండు నిక్కర్లు మాత్రమే. నేను ప్రతి క్లాసులో 1st వస్తున్నా
 ని గ్రూప్ అయిన వాళ్లకు నొప్పిన ద్వేషము. వాళ్లు బుక్కుపట్టం నుండి పుట్టుపర్తికి యెట్లా
 నా కాళ్లు పట్టుకొని యొడ్డుకొని వచ్చేవారు. మేము తప్పు చేస్తే నీవు కూడా తప్పు చెప్పాలి.
 రైటు చెప్పకూడదని వాళ్ల మొండితనము. తోచరు గుబురుగా వేస్తే మేము తప్పు చెప్తే
 నీవు కూడా తప్పే చెప్పాలి. నాకు రెండు విధములైన బాధలక్కడ. తప్పు చెప్తే తోచరు
 కొడతాడు, రైటు చెప్పితే పిల్లలు కొడతారు. పిల్లలతో దెబ్బలు తిన్నారైతే చెప్పాలని
 నా వుద్దేశ్యము. సత్యానికి యింత బాధలేదురైనా ఫరవాలేదు. ఈ విధమైన సత్తమార్గము
 అనుసరించే చెప్తువచ్చాను. అంత పెద్ద మూట తెస్తే నేను యొక్క పట్టుకొవేది. నాకు పేర
 పెట్టే తేదు. వేరే వస్త్రాలు లేవు. సాక్షాత్తు జరిగింది చెప్పతున్నాను. నాకు వాతది ఒక నిక్కరు.

వుంది. నేను దానిని చించి దానిలో యీ డబ్బులన్నీ మూటకడదామని గట్టిగా లాగాను. అది పా
 ది కనుక పిగిలి పాలు చీనిగి పోయింది. నేను యింకొకరి యింటిలో వుండి చదువుకుంటు
 న్నాను. ఇక్కడ 1000 లయల వరకు స్కూలులో లేదు. ఇది చీరిగి పోయి డబ్బులన్ని క్రిందపడ
 గానే ఆయింటి వాళ్ళాళ్ళు ఆ దొంగతనం చేశావా యీ డబ్బులంతా అని పట్టుకొని కొట్టారు. ఆ డ
 బ్బు కూడా వారు తీసుకున్నారు. ఇంక నేను రెపటి దినము వస్తానని చెప్తాను. ఎట్టి పోయింది నేను.
 ఈ పుస్తకానికి తొమ్మిది పైళ్లు వుంటుంది. చెప్పిన మాటను దక్కించుకోవాలనే వృద్ధిక్షమతో
 Daily morning 4 గంటలకు బయలుదేరాను. వెన్నెలగా వుంది. తొమ్మిది పైళ్లు నడచు
 కొని పోయాను. అందరికీ తెలుసు. ఇప్పుడే యింత ఎత్తువున్నాను. తొమ్మిదిండ్ల పుడు యింత
 యెత్తే వున్నాను. నాస్టాసులో నేను కూర్చుంటే మహబూబ్ షాన్ వాళ్ళందరూ డక్కుపై న కూర్చుంటే
 నన్ను దలకొన్న కూర్చోమనేవాడు. ఎందుకంటే కనబడను. నన్ను చూడాలి అతను. అది ఏ
 డో బిల్లింథర సంస్కారము. నన్ను చూస్తే గాని అతను పాతము చెప్పలేడు. నడచుకు పోయాను.
 అప్పటికే యీ బస్సులో పోయిన వారంతా చీరుకున్నారు. నా దగ్గర డబ్బులేదు. వారిలో చీరితే
 Comte లు దగ్గర డబ్బు కట్టాలి. బస్సుకి డబ్బు కట్టాలి. నా దగ్గర ఎక్కడి కుండి వస్తుంది. కొ
 ట్టి వారిలో చీరితేదు. అది కడప జిల్లా నీరుకు చాలా కష్టం. నడచి నడచి దాకా మైంది.
 నీరు కూడా లేదు. తెల్లవారి లేచాను. నీరు త్రాగుదామని పాత నీరు ఎక్కడా లేదు. కొన్ని
 ట్లు పసుపులనంతో కడగటానికి ఒక గంటలో నీరు వుంది. అక్కడికి వెళ్లాను. అక్కడ ఎవ
 రూ కష్టంచ లేదు. ఆ నీరు త్రాగేశాను త్రాగి వెనుకకు వస్తూ వుంటే ఒక రాయిపైన బోడల
 కట్టు ఒక అణా వున్నాయి. ఎవరో పసుపుల కొపరి విడచి పెట్టి పోయాను. ఆ బోడలు, సిగరె
 ట్టు లో గటం అంటే నాకెప్పుడూ యిప్పుంటేదు. అందువల్ల ఆ బోడలు ముక్కలు చేసి యిసుకలో
 కూర్చి అణా తీసుకొని వచ్చేశాను. ఎవరైనా కనుపిస్తే వారి బేషానని అడుగు దామని చూశా
 ను. ఎవ్వరూ లేరు. ఈ ఒక్క అణాతో పది దినములు ఎట్లా వుండటం యిక్కడ. యోచన
 చేశాను. ఆకాలములో బజారులో బుడబుడుకొంటే ఆట అని ఆడేవారు. ఆ టీసు కళావారు, ఇ
 స్పెట్టు యిలా కలపి పెట్టేవారు. దీనిపైని మనం బాట్లు పెడితే ఎన్ని వస్తే అన్ని వచ్చేవి. దానిని
 గొంట్లోం గు అంటారు. నాకు పది దినాలకి పన్నెండు అణాలు చాలు. అణాకు నాటగు బాట్లు.
 ఒక అణాపైన అంతపెడుతూ ఆడుతూ వచ్చారు. double, double వచ్చేసింది. ఒక సేవో
 తుడు చూశాడు. నీకు దుండీగా వస్తుంది ఆడు ఆడు అన్నాడు. పన్నెండణాలు వచ్చేంతవర
 కు మాత్రం నేను ఆడాను. ఆ రోజువారే నేను ఆడనని చెప్తాను. నాకెంత కొవల అంత వచ్చి
 ది. చాలు అని చెప్తాను. సెలెంగ్ ఆస్ దీజైర్సు. నాకు అవసరమైనంత చాలు. వస్తుంది కదా
 అని అధికముగా పాతే చాలా ప్రమాదము. కనుక ప్రతి ఒక్కవిషయమునందు కూడను ఆనా
 పి నుండి యీనాటి వరకు యింతనో అంత. దానికి తగినంతనే వస్తువుంటుంది. ఈ విద్య
 యిందు కూడా యీ క్రమక్రమం పాదుపు తనము, సత్యవాక్కు వుంటే బగమంతో కళకళ
 లాడుతూ కలకల నవ్వుతుంది.

విద్యార్థులారా! ఇలాంటి చరిత్రలు స్వామి విషయములో వందలకు మించినవారు వేలు వుంటున్నారు. 92 అంటే టిక్కెట్ల గుంపులనుండి. ఎవరన్నా ఏమన్నా విషయము జవాబు యివ్వకూడదు. ఆవిధమైన జీవితాన్ని గడిపినప్పుడే మానవత్వము దివ్యత్వము గా మారిపోతుంది. ఈనాటి వరకు, యిప్పటికి 63 సంవత్సరములు ఆయనపుటికి ఒకరివద్ద ఒక్కో వస్తువు నను అడగలేదు. ఏ ఒక్కో విషయంగాని ప్రపంచముగా పారమార్థికంగా గాని నను అడగటంలేదు. మనసునుబట్టిగా వుంటే మనిషి పరుగెత్తి వస్తాడు. ఈనాటి మానవుడు యాజ్ఞాగమములో యేమాత్రం కూడను ప్రవేశించలేదు. ఎలావుంటుంది జ్ఞానము. ఒక్కో యిదు నిమిషములు కొద్దికప్పు లేకుండా అయిందంటే వున్నట్టైపోతాడు. ఈనాటి మానవుడు ఒక సిగరెట్టు యిదు నిమిషములు లేకుండా త్రొక్కడంలే వాడు పిచ్చివాడుగా మారిపోతాడు. ఇలాంటి వాడు యింద్రియ నిగ్రహము యేరీతిగా చేయగలడు. కనుక మెట్టుమెట్టు మనము గుఱు కొకాడదు. మన దేహములు అంతా మనము గుఱు కొవలె. వాడే నిజమైన మానవుడు. ఏచిన్న విషయానికి గాని, ఒక తలంపునుగాని కేవలం గుఱు మాదిరి పరుగెత్తిపోతూ వుంటే యిది కేవలం మానవజీవితములో వున్న రక్షణ తీర్మానంగా మారుతుంది.

విద్యార్థులారా! మరు సత్యాన్ని పలకండి. సత్యానికి సర్వము జ్ఞానము చేయండి. ఆడిన మాటలు తప్పకండి. యోచించి మాటయివ్వండి. మాట యిచ్చి తప్పితరా యింక జీవితము వుండదు. జరిగిన దానికి సాక్షాత్కృత పడుండి. 92 అంటే టిక్కెట్ల మరు అనుద వుంటుంది. దేశానికంతా మరు ఒకవిధమైన 92 అంటే టిక్కెట్లను అందించండి. ఇది మరొక అద్భుత ప్రవేశాత్మ యిలాంటి ఆవేశాత్మ లభించింది. ప్రపంచములో యింతమంది లేరు. ఇక్కడ యింతమందే రావడానికి ఎంత అద్భుతవంతులయ్యేమో? మి అద్భుతాన్ని నిబ్బానోడి. స్వామి అనుగ్రహానికి పాత్రులకండి. తల్లితండ్రులను సంతోషపెట్టండి. ఈవిధాల భారత దేశానికి సరియైన నాయకులుగా మరు తయారుకండి. ఇద్దరు తగ్గించుకోండి. ఆశలు విరమించుకోండి. వుండవలసిన స్థాయిలో మరుండి గౌరవమును నిలబెట్టండి. ఇదే విద్యలలోపల సారమైన విద్య. భగవంతునిపై విశ్వాసము మాత్రము వదులకండి. ఆ విశ్వాసమే మి శ్వాసగా భావించండి. నిరంతరము భగవంతుని చింతించండి. తప్పక మరు చిత్త శుద్ధి యేర్పడుతుంది.